

מדור חדש שבו ינחח הכירורג הידוע, עולה מברית המועצות, את חולי הרפואה הישראלית - המכוסים בשמיכה עבה של השתקה

לרחם על אחיות רחמניות

צעיר למיקצוע זה. מצד שני, נוצר כיום מצב שעקב סיבות שונות, שעליהן נצביע בהמשך, נשכרה בעיני הציבור תדמית האחות והמוכשרות שמשכה בזמנו את הטובות והמוכשרות ביותר גם מקרב האצולה החברתית. אין די כסף שיכול לפצות אותן על עבודתן. אך במצב הנוכחי של המדינה אין להצדיק את דרישתן להגדלת המשכורת. כמערכת הבריאות שלנו היחס בין משכורת אחות לבין משכורת רופא הוא, לעומת היחס כחול, לטובת האחות. לעיתים משתכרת אחות מעשיית יותר מאשר רופא. אם יחלט על השלאת משכורתן של האחיות, יש להעלות

המאוחדות. בין היתר אנו למדים שלכל רופא תיקני כבית-חולים מוקצות 1.9 אחיות — בארצות הברית — 4.1 כשודיה — 4.3 כך שלפי הסטנדרטים הבינלאומיים — האירופיים והאמריקאיים — יש להכפיל לפחות את מיספר תיקני האחיות בבתי-החולים שלנו — גם אם נלקח בחשבון שהקצבת מיספר הרופאים בבתי-החולים בארץ די מוגזמת. יצא, איפוא, שהאחיות צודקות כאשר הן דורשות כ-5000 תקנים

הרבידמוקלס מונפת שוב מעד לראשם של חולים זקנים, תינוקות ופגים. אחיות בתי-החולים עלולות לנטוש את בתי-החולים, ולהשאיר אלפי מי אושפדים ללא סיעוד, ולגרום לשיתוק של כל מערכת-הבריאות. מנהיגות האחיות מרווחת לציבור שגם ללא נטישת האחיות, המצב העגום במערכת-הבריאות כיום גורם למותם של חולים מאושפדים. המימסד הרפואי מביחש את דבריהן. מהי האמת על בעיית האחים והאחיות בארץ? מה הן הסיבות הא

האחיות השוכנות לפני בית ראשי-הממשלה לא יעזרו עוד 450 תקנים - וגם לא 4500

נוספים בבתי-החולים. לא ברור מהיכן לקחו במשרד-הבריאות את המימסר 450 עד 950 תקנים, שהמישר מכרם להקצות על פי הכרותו. מתקבל הרושם שמשרד-הבריאות לא למד — לפחות במיקרה זה — מהסטאטיסטיקה, ואינו מתמצא בטטרנטיבים בינלאומיים.

שכר: לא מוצדק!

דרישה להכיר במיקצוע האיכות כנמיקצוע מוערך מוצדקת בהחלט.

אין עוד מיקצוע בארץ המבוסס כעיקר על עבודת נשים החייבות לעבוד במישרמות, בלילות, בשבתות, בחגים ובתנאים פיסיים קשים. נשים הבוחרות במיקצוע זה מקריבנות חלק מחיי המישרמה, לוקחות על עצמן השתתפות בסבל אחרים וייתכן שאין די כסף שיכול לפצות אותן על עבודתן הקשה. יש להפעיל את כל מערכות התיקשורת, ההסברה והחינוך כדי למשוך ולעודד את כניסתן של דור

מיתיות לסיכסוך, כמה הם צודקים? וכמה לא? נעזר שורש הסיכסוך? אנו שומעים שהאחיות מציגות 60 דרישות למעסיקים. אם לקצר ולמצות את דרישותיהן לפי הדיווחים בעיי תונות, קיימות שש דרישות עיקריות: ● להגדיל ב-4500 עד 5000 את מיספר התקנים בבתי-החולים. ● להכיר במיקצוע האחיות כבי מיקצוע מוערך. ● לקצר את יום-העבודה. ● להעלות את משכורתן (בצורה ישירה ועקיפה). ● לשנות את תנאי-עבודתן, ובי כולל זה הוספת שעות לעבודת המעורנות. ● להפריד בין מעמד האחיות בבית-החולים לבין מעמד האחיות במירפאה.

תקנים: מוצדק!

תחיל בדרישה ראשונה: בהצעת-התקנים של משרד-הבריאות, שהוגשה לכנסת ב-1982, המימסר צאים הסטאטיסטיים מבוססים על נתונים מהספר השנתי של האומות

האחיות עובדות גם כמלי צריות בבתי-החולים, כחברות חדרניות במלון ללא כוכבים. האחיות עובדות גם כנערים שליחים, כאשר הן מתרצצות מהבוקר עד הערב בהעברת מבחנות של בקבוקי שתן וקופסות של צואה למעברה, ומשם — כשהתשובות ביד — חוזרה למחלקה. כן ממלאות האחיות תפקידי פקידה, המוסרת הודעות טלפוניות. סבל, נער שליח, מלצרית, חדרנית, פקידה — הבל — אך לא אחות רחמנית. ולא אחות רפואית מיקצועית.

פיתוח הסיעוד בשנים האחרונות בבתי-החולים נטה לכיוון הרחקת האחיות מהמיקצוע הרפואי והעברתן למישר החוק מהרפואה, רחוק מהסיעוד ורחוק מהמושג "אחות רחמנית". ככך אשמים שני גורמים: ● המימסד הרפואי, שניסה להסיר מעצמו את האחריות על החלק הסיעודי, ושכנה מערכת-היחסים הזאת בבתי-החולים, כאשר באופן פרדוכסלי אין האחיות קשורות כלל באופן מינימלי במינהל המחלקה וברפואה. המימסד הרפואי הקים מערכת מינהלית נפרדת של אחיות. עם השנים התמסד מינהל האחיות והפך גורם המרחיק את האחיות מהמיקצוע. ● לפי חוק פרקינסון, הפך גורם זה לגוף עצמאי, המשרת את עצמו. יש

האחות היא סבל, נער-שליח, מלצרית, חדרנית, פקידה - הכל חוץ מאחות רפואית מיקצועית

הרופאים מעוניינים בסיכסוך, כי יותר חולים יזדקקו למרפאותיהם הפרטיות

מנגנון ביורוקרטי מנופח, המורכב מאחיות-דאשיות של בתי-חולים וסגני ניותיהן, צוות מפקחות של מחלקות וכל מיני מזכירות המשרתות את המנגנון עצמו.

אנו נמצאים במקום הראשון בעולם המודרני במימסר האחיות המשרתות כאנשי-מינהל ביחס למימסר האחיות המטפלות בחולים ממש. מינהלת האחיות רחוקה מן אור מהטיפול בחולים, ופועלת לת" לעיתים קרובות על פי "דיווחים" מהשטח, הדומים יותר להלשנה ולרבילות. היא עוסקת רוב הזמן בחיפוש פיתרונות ל"סיכסוכים" שהיא עצמה צימחה אותם וגרמה להם. מעט מאוד זמן עוסקת האחיות הביורוקרטיות בשני סוגי הסיעוד, לכשעצמו, בהדרי הרופאים.

עם השנים גרמו שני הגורמים האלה למצב שבו מעמד האחיות בבתי-החולים סובל מפיצול: מצד אחד התרחקה האחיות ממעמד של אחות רחמנית, ולא התקרבה למעמד של מיקצוע רפואי ממש. לאט-לאט הפך חיתו למעשה מהאחות פעילות רפואית כגון חזקה, הכנסת זונדה, החלפת

קודם כל את משכורתם של הרופאים ושל כל עובדי הרפואה. כלומר, דרישה זאת של האחיות אינה מוצדקת. הוא הדין לגבי קיצור יום-העבודה. אין הוא ארוך יותר מאשר במדינות המערב. הוא רק משנה בהרכב המישרמות שבו. יש לשנות את לוח העבודה של האחיות — דבר שיכול להוות תחליף טוב לקיצור יום-העבודה.

מלון ללא כוכבים

רישות אחיות בתי-החולים לינויים בתנאי-העבודה יכולות להיות בהחלט מוצדקת, אם לוקחים בחשבון את צורת עבודתן.

עבודת האחיות בבתי-החולים שונה לחלוטין מעבודת האחיות במירפאות, ומוצדקת הדרישה להבדיל בין שתי הקבוצות האלה בכל התנאים, ובכללם תנאי-משכורת.

שורדי הם (המשך מעמוד 16) שימש כית-המישפט ככורר בסיכסוך בין בעל תחנת-כבלים ללקוח שלו, כאשר כל ההתקשרות ביניהם היתה בלתי חוקית מעיקרה. כבר ביולי 1983 התלוננה החיפאית אריאלה אוטין כי שילמה ככורר דמי-מנוי לתחנת-טלוויזיה פיראטית תותקה עליי מישרד-התיקשורת. שופט בית-הדין מימשפט לתביעות קטנות בחיפה, סאלים ג'ובראן, פסק כי על נציג-הברת אדיר הווידיאוטק, יואל ברזני, להחזיר את דמי-הקדימה ששולמו לו עבור החיבור לתחנת-הווידיאו שנתקה. אוטין קיבלה את 2000 השקלים ששילמה, בתוספת ריבית, הצמדה והוצאות המישפט.

כל הלילה לא ישנתי!

היסטוריה של תחנות-הכבלים ומתחילה ב-1982. תחילה היה טיפסוף איטי של תחנות אחרות, שהוקמו באזורים צפופי-אוכלוסיה בבניינים רבייקומות. מהר מאוד הצטרפו למירוץ גם אחרים, שריח הכסף הקל עלה באפם, והטיפסוף הפך לזרם הולך וגובר.

מישרד-התיקשורת סגר תחנות והן צצו מחדש כפיטריות אחרי הגשם. במקום שצומח כסף קל, תמיר יהיה מי שירצה לאסוף אותו. למרות כל הניתוקים והפשיטות, העסק עדיין השתלם מאוד.

אך זה היה רק צד אחד של המטבע. לפעילות הכבלים יש גם השלכות חמורות יותר.

בליל קיץ אחד, לפני שלוש שנים, בשעה מאוחרת רפקו שני בעלי חברת וידיאו קול וגבר נוסף על רלת מישרד גרנטלאו מקריית-ביאליק, וביקשו תשלום עבור שנת-שידור של התחנה שלהם: 5,000 שקל.

נוכר אריה גרנטלאו, קצין-קבע בן 24, חדרש לפני הביקור הזה העבירה חברת וידיאו קול כבלים מעל הגגות בשכונה, כולל הגג שלנו, ללא רשות מועד-הביה"ת או מאחד הריירים. מאחר והגג נמצא בחוקת הפרט שלנו, מצאנו לנכון להשתמש בכבל שעבר על הגג. התחברנו אליו.

כשהופיעו אצלנו שלושת האנשים הם הודיעו לנו: "אתם התחברתם אלינו, אני אביא חוזה, אתה תחתום והטיפוד הזה ייגמר. אני אחבר אותך כמו את כל השכנים".

הנפגעים והמפסידים

מי ארידור העליונים, שהביאו את הטלוויזיות הציבעוניות ואת סיפירות-הווידיאו, שימשו קרקע פוריה לצמיחת התחנות. לא צריך היה להיות גאון באלקטרוניקה כדי להקים תחנה. די היה להיות מנוי בסיפריית וידיאו, לקנות מכשיר וידיאו ולחבר כבלים. מישרד-התיקשורת ניתק, בעלי התחנות חיברו, מישרד-השטחים וגנבים, כמו על המירקע.

תושבי צפון הארץ הפכו דרך תחנות הכבלים המקומית, להיות לבעלי וידיאו ומנויים בסיפריית במחיר של 20-10 דולר בחודש. הם נהנו ממרטים אמריקאים חדשים, סרטים הוריים וסיפרי פורנו.

זה היה יכול להימשך כך עוד שנים רבות, אילמלא גרלו התחנות יותר מדי והפכו לכוח כלכלי אדיר, אילמלא גרל תיאבונם ומלכד הרווחים שצברו ממפעל-המנויים השנתי התחילו לגי רוף אל כיסם גם רווחים מפריסומת —

(המשך בעמוד 30)